

управління у банківському секторі економіки України / М.М. Голик // Облік і фінанси. – К.: Інститут обліку і фінансів, 2017. - №2 (76) - с. 79-84.

3. Вітка Ю. Рецепти довіри до фінансових установ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2018/11/6/642331/>

4. Шафалюк М.С., Шафалюк О. К. Потенціал розвитку партнерських програм маркетингу за зміни контингентів і досвіду спільнот споживачів / М. С. Шафалюк, О. К. Шафалюк // Економіка та підприємництво: зб. наук. пр. – К.: КНЕУ, 2018. – Вип. 41. – С. 59-68.

УДК 336.63

Шинкарьов Ю.В.,

аспірант, факультет фінансів,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Поведінкові аспекти прийняття інвестиційних рішень з цифрової трансформації бізнесу

Сучасний стан розвитку технологій породжує широкі можливості для компаній щодо підвищення власної операційної ефективності через автоматизацію бізнес-процесів. Це стосується як можливостей побудови якіснішої, дистанційної та більш швидкої взаємодії із зовнішніми споживачами, так і можливостей оптимізації роботи внутрішніх виконавців. Однак, зазначені перспективи формують нові вимоги до компаній щодо їх здатності швидко впроваджувати необхідні зміни, зокрема, у сфері цифрової трансформації бізнесу.

Слід зазначити, що у науковій літературі відсутня єдина усталена точка зору на сутність терміну «цифрова трансформація». Саме тому маємо необхідність визначити дану категорію. З точки зору управління інвестиційними проектами зазначений термін доцільно розглядати у широкому розумінні. В такому випадку під «цифровою трансформацією» можна розуміти зміни у бізнес-процесах організації, які ініційовані впровадженням технологій

створення, оброблення та передачі інформації, тобто, цифрових технологій [1, с.172].

Зазначимо, що відповідно до дослідження компанії McKinsey, консерватизм у прийнятті схвальних інвестиційних рішень щодо проектів з цифрової трансформації призводить до втрати підприємствами конкурентних переваг. Це проявляється у більш низьких темпах органічного зростання виручки серед компаній-консерваторів у порівнянні з компаніями, які активно інвестують у розвиток цифрових технологій [2]. Особливо дане питання актуальне для підприємств із традиційних галузей економіки, що зароджувалися в період, коли розвиток ІТ-технологій ще не набув визначального впливу на діяльність суспільства в цілому [3].

З огляду на вищезазначене можемо сформулювати наступне питання. Чому, знаючи про проблему, компанії не можуть змінити стратегію та направити частину доступних фінансових ресурсів на підтримку проектів, що забезпечать цифрову трансформацію бізнесу? На нашу думку, відповідь на це запитання лежить у площині біхевіористичних корпоративних фінансів. Саме фінансовий департамент є відповідальним за функціонування системи перерозподілу ресурсів в компанії і може пришвидшувати або ж сповільнювати необхідні трансформаційні процеси. І проблема полягає в тому, що в процесі прийняття інвестиційних рішень менеджмент може стикатися із дією ефектів «визначеності» та «відрази до втрат», що були сформульовані науковцями Даніелом Канеманом та Амосом Тверскі [4, с.150].

Розглянемо дії зазначених ефектів детальніше. Вплив «ефекту визначеності» можна описати наступним чином. На рішення менеджменту тисне сформована конкурентна кон'юнктура на ринках капіталів. Від компаній у традиційних галузях економіки, що знаходяться на більш пізніх етапах життєвого циклу, інвестори вимагають стабільно позитивних фінансових результатів та швидкого повернення інвестованого капіталу через регулярні дивіденди [5, с.13]. Такі умови розвитку бізнесу формують підвищені вимоги до показників ліквідності, а отже й вимагають більшої обережності у

фінансуванні інвестиційних проектів. У свою чергу інвестиційні проекти у сфері ІТ характеризуються більшим рівнем ризику, що пов'язано із невизначеністю щодо отримання грошових потоків у майбутньому.

У свою чергу «ефект відрази до втрат» проявляється в тому, що інноваційні інвестиційні проекти зазвичай не витримують внутрішньої конкуренції із «традиційними» проектами, навіть не дивлячись на потенційно більш високі показники фінансової результативності у довгостроковому періоді. Джерелом зазначеної проблеми також є невпевненість у триманні майбутніх грошових потоків, що зазвичай призводить до необґрунтованого коригування фінансових прогнозів по проекту або зниженню технічних вимог до нового продукту.

Вирішення вищезазначених проблем, на нашу думку, лежить у площині вдосконалення наявної методології оцінки інвестиційних проектів. З точки зору оцінки проектів, на нашу думку, методологія має враховувати ризики від довгострокової втрати конкурентоспроможності за рахунок недофінансування проектів із цифрової трансформації. Дану особливість можливо врахувати через інкорпорацію певної «премії» до ставки дисконтування за проектами, що не забезпечують підприємству цифрових переваг. У свою чергу методи обрахунку розміру такої премії залишаються дискусійним питанням та є предметом до подальших наукових досліджень.

Список використаних джерел:

1. Калач Г. М. Цифрова трансформація фондового ринку [Електронний ресурс] / Г. М. Калач // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2018. – Вип.1. – С.171-177 – Режим доступу до ресурсу: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/149460/148639>.
2. Strategy at the speed of digital [Електронний ресурс] // McKinsey & Co. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.mckinsey.com/business-functions/strategy-and-corporate-finance/our-insights/strategy-at-the-speed-of-digital>.

3. Digital transformation: The CFO's role [Електронний ресурс] // McKinsey & Co. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.mckinsey.com/business-functions/strategy-and-corporate-finance/our-insights/digital-transformation-the-cfos-role>.
4. Кравченко О. О. Поведінкові аспекти управління корпоративними фінансами / О. О. Кравченко, В. В. Приймук. // Ефективна економіка. – 2019. – №10. – С. 147–153.
5. Geetanjali P. Sectoral Analysis of Factors Influencing Dividend Policy: Case of an Emerging Financial Market [Електронний ресурс] / P. Geetanjali, R. Shailesh // Journal of Risk and Financial Management. – 2019. – С.1-18 –
6. Режим доступу до ресурсу: <https://www.mdpi.com/1911-8074/12/3/110/pdf>.

УДК 330.131

Яценко І.В.

аспірант

Університет державної фіскальної служби України

Кіберризик як сучасне явище на фінансових ринках

З активним розвитком цифрових послуг відповідальність бізнесу за зберігання, використання, обробку, контроль за конфіденційністю персональних даних суттєво зросла. Дійсно, новітні ризики та недопрацювання в роботі з великими масивами персональних даних обертаються величезними штрафами, витратами на відновлення і захист ділової репутації. Трансформаційні зрушення в економіці щодо всезагальної цифровізації характеризуються як позитивними, так і негативними аспектами, які, насамперед, пов'язані з інформаційною безпекою. Звичайно Україна не є виключенням у списку країн, для яких властивими є кібер-інциденти.

Дійсно, кіберзлочинність в останні роки стає практично буденним явищем. В інформаційних релізах часто посідає інформація про зникнення великих сум з рахунків найбільших світових банків або про затримання чергового хакера. А